ANUL II.—No. 211. UN ESEMPLAR 10 BANI LUNI 12 IULIU 1876

ALEGĂTORUL LIBER

Preţul abonamentului: pe an 15 l.— pe şése luni 7 . 50 b. Pentru străinătate se adaogă costul transportului. Preţiul anunţiurior 40 bani linia.

APARE LUNIA, MERCURIA ŞI VINERIA

Abonamentele se fac în Bucuresci, Strada Biserica Ienii. In districte şi în străinăte la biurourile postale. — Scrisori nefrancate se refusă.

Bucuresci, 11 Iuliŭ 1876

In şedinţa de ieri a Camereĭ, s'a discutat cu multă energiă afacerea Crawley, adică nouele obligaţiunĭ ce cată ţéra a lua pentru amânarea plăţiĭ sumelor esigibile la 1 iuliŭ. Cestiunea a fost tratată numaĭ dintr'un punt de vedere adică, déca certificatele séŭ poliţele, cum le-a numit d. I. Cămpinénu, date de către ministerul lucrărilor publice, obligă ţéra séŭ nu. Ce sunt aceste poliţe, cum se emit ele, étă ce ne propunem a trata astă-ḑi, spre a lămuri şi maĭ mult acéstă mare încurcătură, asupra căreia este fixată atenţiunea ţăreĭ întregĭ, şi spre a se sci, déca nu s'a precipitat d. ministru al lucrărilor publice în emiterea lor, interpretând în defavorul ţăreĭ testul convenţiuniĭ Crawley.

Pănă la 1 iuliŭ 1876, concesionarul trebuia să presinte lucrărĭ efectuate şi material adus pentru suma de 10,608,000 francĭ, adică 32 % din totalul preţuluĭ concesiuniĭ, la care, adăogându-se 2% din preţul linieĭ Ajud-Ocna, resultă suma de fr. 10,795,000 esigibilă la 1 iuliŭ, ca plată pentru lucrărĭ esecutate şi material adus în deposit din ţéră séŭ din străinătate. La aceeaşĭ dată, concesionarul este obligat a depune la Casa de depunerĭ şi consemnaţiunĭ, drept garanţiă, suma de 4,500,000 fr. Dintr'ănsa deja se află depuse 2,000,000, pe carĭ concesionarul voesce a le înlocui cu alte efecte, precum de asemenea şi pentru restul de 2,500,000. Déca din certificatele emise, şi astă-ḑi aflate în posesiunea antreprenoruluĭ, acesta consimte a depune garanţia sé, socotite creanţele al pari, nu ar maĭ rămané guvernuluĭ de plată de căt 6,295,000, din carĭ scăḑându-se 2,125,000 francĭ, lucrărĭ ăncă ne constatate pănă la 1 iuliŭ şi carĭ nu figuréză nicĭ pot intra în suma de plată la acéstă dată, rămăn 4,170,000 fr. esigibilĭ. Ni se spune că concesionarul ar fi primit deja un aconto de 2 milióne asupra acesteĭ din urmă sumă, ast-fel că détoria ar remané compusă din suma coprinsă în certificate, şi considerată ca garanţiă, din lucrărĭ neconstatate pănă la 1 iuliŭ, déră carĭ se ḑice că s'aŭ complectat, şi din restul de plată, din cele 4,170,000, séŭ un total de 8,795,000 fr., pentru plata cărora guvernul cere amânare concesionaruluĭ, depunăndu-ĭ ca garanţiă plata monopoluluĭ tutunurilor, etc. Ce sunt aceste certificate séŭ poliţe, aflate în mâna concesionaruluĭ? Ele resultă din situaţiele lunare ce se trămit de către inginerii supraveghiătorĭ d-luĭ Allard, inspectorul-şef al linieĭ în construcţiă, Ploiescĭ-Predél. D-sé stabilesce valórea lucrărilor efectuate şi materialul adus, după care se liberéză certificatele menţionate.

Cestiunea de căpeteniă, care priméză séŭ care resolve tóte dificultăţile, este acésta: *«în nicĭ-un cas nu se putea emite certificate de cât pe lucrărĭ efectuate»*, ceea-ce reese din chiar litera art. 9 şi 10 din concesiune. Nu pot fi déră considerate ca efectuate terasemente incomplete, carĭ nu sunt garantate prin zidăriele séŭ lucrările de artă prevăḑute în concesiune, şi carĭ afirmăm că nu s'aŭ esecutatŭ nicăerĭ. Nu potŭ fi considerate ca lucrărĭ efectuate bucăţile de terasemente de la Comarnic în sus, carĭ nu sunt legate unele cu altele, carĭ nu sunt garantate de acţiunea apelorŭ prin zidăriă necesară, şi pe carĭ, în consecinţă, nu póte circula locomobila. Orĭ-ce material adus, care nu s'a aplicat pe terasemente, precum traverse, şine, etc. şi pe carĭ concesionarul le-a adus maĭ pentru tótă linia, neputănd constitui lucrărĭ efectuate, nu era în drept ministrul lucrărilor publice a emite certificate pentru ele. Nu ar fi putut face acésta, de cât pentru secţiunea Ploeşcĭ-Doftana, unde terasementele, fiind aprópe complete, traversele şi şinele aşeḑate puteaŭ constitui după adevăratul înţeles lucrărĭ efectuate. Déră şi în acest caş, riscăm a plăti cu 500,000 fr. chilometrul de cale ferată, care nu costă de cât 80,000. De aceea déră s'a obligat a merge antreprenorul cu lucrările pe căte trele secţiĭ, în carĭ este împărţită linia, bine înţelegăndu-se că plăţile să se facă pe lucrărĭ efectuate, în sensul cum am arătat maĭ sus. A plăti déră bucăţĭ de terasemente incomplete, traverse, şine ne depuse, aduse maĭ multe decăt trebuie, pentru a completa lucrările pănă astă-ḑi efectuate, este a călca convenţiunea, a da avanse, căndnu suntem în posiţiune de a o face şi a risca să rămănem fără liniă, déră cu baniĭ plătiţĭ. Cum a putut apoĭ d. ministru să compteze în acele certificate 1,000,000 studie, când ele nu sunt ăncă deplin efectuate, şi când planurile definitive ale lucrărilor de arte nu sunt ăncă depuse şi aprobate pentru tótă linia, precum şi 700,000 fr. pentru espropriărĭ, sumă care trebuia depusă înainte de 1 iuliŭ.

Resultă déră:

1° Că certificatele emise nu corespund cu lucrările definitiv efectuate, căcĭ raliurile, traversele, nu pot fi considerate ca atarĭ, nicĭ terasementele, în parte luate de apă;

2° Rĕŭ s'a comptat un milion pentru studie, căndnu planurile definitive nu sunt depuse, precum de aseminea, în contra testuluĭ convenţiuniĭ, s'a liberat certificate coprinḑănd şi suma espropriată, pe care nu o depuse se antreprenorul la acé epocă.

Orĭ ce călcare făcută actuluĭ concesiuniĭ de d. ministru lucrărilor publice nu légă ţéra şi nicĭ nu póte sdruncina creditul eĭ, cum o pretinde d. ministru de interne. Respectul legilor cu străiniĭ, stricta lor aplicare, făcută în mod imparţial, va rĕdica creditul nostru, şi să nu se ḑică fapt îndeplinit. De la o Cameră liber alésă, cum este cé actuală, se cere maĭ mult. A se mărgini numaĭ în punerea sigiliuluĭ pe certificatele d-luĭ ministru al lucrărilor publice, fără a cerceta valórea lor la faţa loculuĭ printr'o comisiune a Camereĭ şi concursul consiliuluĭ tecnic, care ni se spune că a fost lăsat de o parte, este a reveni la certificatele pe parola de onóre a inginerului strusbergién Brandt, a grămădi asupra ţăreĭ noue sarcine şi plăţĭ provenite, ne place a crede, numaĭ din incapacitate.

La adresa de rĕspuns la Mesagiŭ a Senatuluĭ, Măria Sé Domnitorul a rĕspuns în următoriĭ termenĭ:

D-lor vice-preşedinţĭ,
D-lor senatorĭ,

Sunt fórte simţitor pentru sentimentele de devotament ce 'Mĭ esprimaţĭ şi astă-dată.

Asigurările ce 'Mĭ daţĭ, în numele Senatuluĭ, 'Mĭ sunt cu atăt maĭ scumpe cu căt, în împrejurările actuale, numaĭ prin o strînsă înţelegere între Corpurile legiuitóre şi guvern, numaĭ sprijinit de patriotismul şi de spiritul de moderaţiune al mandatarilor naţiuniĭ, vom puté măntine, în faţa evenimentelor ce se petrec la hotarele nóstre, neutralitatea atăt de necesară spre a înlătura pericolele esterióre, spre a lucra la desvoltarea din năuntru a intereselor morale şi materiale ale iubiteĭ nóstre Patriă.

Vĕ mulţumesc ăncă o-dată, d-lor senatorĭ, pentru afecţiunea domnielor vóstre. Dómna se asociéză la aceste mulţumirĭ.

Étă şi rĕspunsul făcut la adresa Camereĭ deputaţilor.

D-le preşedinte,
D-lor deputaţĭ,

Mulţumindu-vĕ pentru sentimentele de devotament ce îmĭ esprimaţĭ, în numele Adunăriĭ deputaţilor, vĕ pot asigura la rândul meŭ că, pururea străin luptelor de partite, nu am în vederea mé decăt îndesvoltarea şi mărirea patrieĭ nóstre prin întărirea instituţiunilor constituţionale, prin sincera aplicare a legilor şi prin un control eficace şi imparţial al Corpurilor legiuitóre. Sunt aseminea convins că numaĭ o strănsă înţelegere între Corpurile legiuitóre şi puterea esecutivă va puté învinge greutăţile de carĭ suntem înconjuraţĭ.

Vĕ mulţumesc şi în numele Dómneĭ pentru urările ce ne adresaţĭ.

Vinerĭ, 9 iuliŭ, Senatul a lucrat în secţiunĭ. Sămbătă, 10 iuliŭ, a luat în desbatere proiectul de lege, privitor la consiliăriĭ Curţiĭ de casaţiune ce ar fi şi miniştri.

Lunĭ va fi şedinţă.

DIN AFARA

O telegramă din Belgrad, cu data de 17 iuliŭ, comunică, că de patru ḑile domnesce liniscea cé maĭ absolută pe câmpul de resbel. Asupra mişcăriĭ unor corpurĭ se păstréză cé maĭ mare tăcere; în cel maĭ scurt timp va avé loc de sigur o luptă decisivă din partea armateĭ de la Timok. Turciĭ trămit necontenit întăririĭ acestuĭ corp de armată; în cele din urmă ḑile a sosit ăncă un mare numĕr de softale ca voluntarĭ. Sĕrbia trămite şi ea ăutăririĭ marĭ spre acolo. Pe aicĭ se afirmă de către toţĭ, că parte din armata luĭ Cernaief a plecat într'acolo; de alaltă-ierĭ urméză o corespondenţă diplomatică între Belgrad şi Viena, via Petersburg. Se ḑice că subiectul acesteĭ corespondinţe este cestiunea armistiţiuluĭ.

O altă telegramă din Belgrad, cu data de 18 iuliŭ, spune că din preḑiuă fortul Mareluĭ-Zvornik este bombardat cu mare furiă de către Sĕrbiĭ de pe malul stâng al Dunăriĭ.

O telegramă din Constantinopolĭ, cu data din 18 iuliŭ, comunică, că luarea portuluĭ Cleck de către Muntenegrenĭ este confirmată în mod oficial.

Telegrama din Viena, cu data 18 iuliŭ, comunică, că Neues Viener Tagblatt din acé ḑi află din sorginte estraordinară, că guvernul grecesc este decis să puiă tótă armata sé pe picior de resbel. Cabinetul Comunduros a trămis în Sĕrbia un agent special, care se află în acest moment în cartierul general al principeluĭ Milan. Ni se comunică aseminea, ḑice Neues Viener Tagblatt, că Grecia caută să facă un împrumut în Englitera. Deputaţiunĭ din Epir şi din Tesalia aŭ făcut în Atena declaraţiunea, că în cas când ele nu vor afla nicĭ-o protecţiune în Grecia, sunt decise a căuta aceste protecţiunĭ pe acolo pe unde le sunt propuse. Cé maĭ mare parte din partitul Comunduros s'a declarat pentru ideia, de a trage cele maĭ marĭ folóse din aceste încurcăturĭ pentru folosul Grecieĭ. Apropiarea cabinetuluĭ Comunduros în Rusia este un fapt împlinit.

Roma 19 iuliŭ. — Scirile sosite ierĭ séră din Constantinopoli ne spun, că abdicarea sultanuluĭ din causa lipseĭ de spirit şi incapacităţiĭ de a guverna este ca şi sigură; o catastrofă este inevitabilă.

Constantinopoli 19 iuliŭ.—Ambasadoriĭ puterilor străine aŭ fost însărcinaţĭ de guvernele lor respective, să cerceteze causele adevărate ale întărdiăriĭ încoronăriĭ sultanuluĭ şi să le comunice guvernuluĭ.

Cetinge 19 iuliŭ.—Aŭ sosit din Moscva treĭ doctorĭ şi o ambulanţă pentru o sută de bolnavĭ.

Se ḑice că Bozo Petrovicĭ a atacat ierĭ corpul turcesc de armată de la Podgoriţa

şi l'a respins în fortereţă. Podgoriţa este blocată. Se ḑice, că în Albania de Nord a isbucnit o revoltă care se întinde fórte tare.

Belgrad, 19 iuliŭ.—Alimpicĭ bombardéză Belina cu tunurĭ marĭ de campaniă.

Scirile din Cetinge anunţă că Turciĭ din Herzegovina refusă să se lupte contra Muntenegruluĭ.

De şi nu este nicĭ o scire oficială, cu tóte acestea se ḑice că astă-ḑĭ s'a început o bătăliă la Ak-Palanka.

Paris, 19 iuliŭ. Din causa nemulţumiriĭ populaţiuniĭ a isbucnit o revoltă în Numea.

(*Neues Viener Tagblatt*)

Semlin, 19 iuliŭ.—Ierĭ séra s'a presintat la ministrul din întru sĕrbesc o deputaţiune din partea locuitorilor din Belgrad, spre a'ĭ cere publicarea de liste esacte pentru pierderile de pe câmpul de resbel şi buletine adevĕrate de cum merg lucrurile.

Selim, 19 iuliŭ.—O telegramă a luĭ Alipaşa guvernorul Mostaruluĭ, desminte scirea despre împresurarea acestuĭ oraş de către trupele luĭ Nikita.

(*Neue freie Presse*).

Versailles, 22 iuliŭ.—Senatul a respins, cu 144 voturĭ contra 139, proiectul relativ la darea gradelor.

Londra, 22 iuliŭ.—In Camera comunelor s'a distribuit corespondinţa relativă la afacerile din Orient, în care se coprinde şi cé privitóre la cruḑimile comise în Bulgaria; ea conţine 544 documente şi se termină cu telegrama lorduluĭ Loftus, din 11 iuliŭ, care anunţă resultatul satisfăcĕtor al intervederiĭ împĕraţilor la Reichstadt.

Belgrad, 21 iuliŭ. — (oficială) Turciĭ din Bjelina aŭ atacat ierĭ pe Sĕrbĭ pentru a respinge armata luĭ Alimpicĭ de cél'altă parte a Drineĭ, dĕră aŭ foşt respinşĭ cu vigóre. Turciĭ s'aŭ retras în Bjelina lăsând grămeḑĭ de morţĭ.

Serajevo, 21 iuliŭ. — Turciĭ de lăngă Bjelina aŭ luat patru întăririĭ ale Sĕrbilor, respingĕndu-ĭ şi luăndu-le 4 tunurĭ.

Constantinopole, 21 iuliŭ. — Ignatieff va pleca lunĭ în concediŭ la Petersburg.

Salzburg, 21 iuliŭ. — Impĕratul Germanieĭ a plecat după un adio cordial; îmbrăţişăndu-se amĕndouĭ împĕraţiĭ de treĭ orĭ.

SOCIETATEA ACADEMICA
SI
LIMBA ROMANA

Conform publicaţiunilor făcute în numele societăţeĭ academice, în luna viitóre, între altele, se vor cerceta şi lucrările privitóre la sintasa limbeĭ române, câte se vor înainta pĕnĕ la termenul fixat biurouluĭ aceleĭ societăţĭ.

După cât scim, anul trecut s'a fost presintat numaĭ o singură lucrare relativă, care—se vede cu drept cuvĕnt—nu s'a putut aproba, cu tóte că autorul n'a fost maĭ puţin *celebru* decât autorul «părţiĭ etimologice,» care s'a presintat, sunt acum aprópe ḑece anĭ. Societatea academică, după esperienţa—séŭ maĭ bine fiasco—ce a făcut cu prima parte a gramaticeĭ, care cu tótă premiarea, graţiă bunuluĭ simţ românesc, n'a avut nicĭ cel maĭ mic efect positiv (negativ ortografia dicţionaruluĭ academieĭ), ajungĕnd la adolescinţă, se vede tréba că astă-dată şi-a adus aminte de vorbele luĭ Oraţiŭ: «*et commisisse cavet, quod mox mutare laboret*» şi a amânat decisiunea sé relativ la «*cé maĭ bună sintasă a limbeĭ naţionale.*» Şi fórte bine a făcut: societatea cé mare se felicită de înţelepciunea, cu care a proces «societatea academică.»

Dupĕ cât cunóscem subiectele nóstre filologice, nu pré este de aşteptat ca într'un an să se fi făcut progrese pré marĭ. Iéră sintasa presintată anul trecut a rĕmas—plus minus—ceea ce a fost în prima redacţiune. Décă s'a respins în sesiunea din urmă, nu s'a respins pentru niscarĭ «*pecadillos,*» căcĭ atuncĭ, societatea academică ar fi proces injust, ci fiind-că nu va fi corĕspuns ca *sistemă*, ca *stil* (fórte probabil; căcĭ Ardeleniĭ pot avé tóte meritele, dĕră stil românesc ba), şi déca este aşé, or-cine înţelege, că nu s'a putut perfecţiona în decursul unuĭ an, maĭ cu sémă déca autorul, după cum s'ar puté presupune, este într'o etate, care nu'ĭ maĭ îngăduie mult studiŭ.

Drept aceea, şi fiind-că cestiunea premiăriĭ uneĭ lucrărĭ literare de aşé mare însemnĕtate intereséză atât onórea societăţiĭ academice cât şi naţiunea întrégă, care pentru acésta a destinat un premiŭ de 10,000 leĭ nouĭ, rugăm onor. societate academică să evite erórea comisă cu ocasiunea premiăriĭ părţiĭ etimologice, făcute—fiă-ne permis a o spune—cu pré multă precipitaţiune, şi déca nu vor afla lucrare, pe care s'o pótă premia cu tótă inima, maĭ bine se amâne decisiunea, precum a făcut anul trecut. Cum am putut fi pĕnĕ acum fără sintasă premiată (óre-şi-cum oficială), o vom maĭ duce douĭ, treĭ anĭ şi d'aci încolo, pĕnĕ se va presenta o lucrare într'adevĕr meritósă, adevĕrată esprĕsiune a geniuluĭ nostru naţional. Societatea academică este absolut suverană în decisiunile séle. Cu atât maĭ mult trebuie să se feréscă de acte, pe carĭ adevĕrata sciinţă modernă nu le ar aproba. Cât pentru opiniunea publică, ea la noĭ este îndelung răbdătóre; în cele din urmă însă s'ar mira şi ea, vĕḑĕnd, că aceia, pe carĭ 'ĭ-a ales să o represinteze maĭ bine, aŭ înţeles-o maĭ puţin, şi póte o-dată şi-ar pune întrebarea: «*óre n'ar fi timpul să aplicăm ideia economieĭ şi la astă instituţiune pretinsă literară?*

Noĭ am creḑut de détoria nóstră a preveni societatea academică, cu atât maĭ mult, că mersul eĭ de la înfiinţare şi pĕnĕ acum nu pré a dat probe, că ţine compt de opiniunea publică.

CAMERA DEPUTAŢILOR

Şedinţa de Jouĭ, 8 iuliŭ 1876.

Şedinţa se deschide la 2 ore d. a. sub preşedinţa d-luĭ C. A. Roseti, cu îndeplinirea formalităţilor obicĭnuite.

Se acordă congediŭ de o lună d-luĭ Tiriachiu pentru causă de sănĕtate; d-luĭ Agioglu de 10 ḑile.

D. A. Visantie ḑice că de 16 ḑile are pe inimă o propunere, dĕră pe care n'a făcut-o pĕnă a-ḑĭ din causă că maĭ ăntăiŭ a vrut să se convingă pe deplin de sentimentele acesteĭ Adunărĭ. Acum, ḑice d-sé, că am făcut acest studiŭ psicologic, îmĭ permit a face acéstă propunere.

Propunerea cere a se numi o comisiă care să elaboreze un proiect pentru emanciparea vetreĭ şi imaşuluĭ încongiurător oraşuluĭ Vasluiŭ, cu o drĕptă despăgubire către proprietar.

D. col. V. Ghergheli, în numele d-luĭ Radu Mihaĭ, cere Adunăriĭ a invita pe comisiele de anchetă să 'şĭ termine lucrările lor pĕnă Lunia viitóră.

Adunarea consultata, încuviinţéză.

D. N. Ionescu protestă în contra fixăriĭ acestuĭ termen, de óre-ce anchetele, presupunĕnd luărĭ de depositiĭ, lucrările lor n'ar puté fi terminate aşé curĕnd.

D. *Preşedinte* desluşesce că comisiunile de nu vor puté termina pĕnă Lunĭ, vor încunosciinţa Camereĭ şi termenul se va prelungi.

D. *Pantazi Ghica* depune la biuroŭ o propunere de a se suprima pe viitor din buget sumele alocate pentru poliţiă secretă.

D. *Al. Candiano-Popescu.* Le-a mâncat! le-a mâncat! nu maĭ sunt.

La ordinea ḑileĭ fiind proiectul de rĕspuns la discursul tronuluĭ, d. *N. Blaremberg*, raportorul, dă citire acestuĭ proiect.

Se deschide discuţiunea generală.

D. *prim-ministru* ḑice că e un drept cel maĭ sacru al Adunăriĭ ca, cu ocasia or-căreĭ sesiunĭ, să vorbéscă cu Domnul, să se rostéscă asupra conduiteĭ guvernuluĭ, să o aprobe séŭ să o desaprobe.

De la un timp încoa, ḑice d-sé, s'a stabilit usul ca Adunările, în respunsurile lor, să facă perifrasa discursuluĭ tronuluĭ, remănĕnd ca pe cale de interpelărĭ să céră compt guvernuluĭ de actele, de procedările séle.

Adresa ce se discută, aşé cum ea s'a redactat, este espresiunea puruluĭ adevĕr şi ea a fost primită cu cé maĭ mare favóre. Are într'ĕnsa şi o bucată care este un adevĕrat rĕspuns la Mesagiul tronuluĭ. O altă parte este o profesiă de credinţă a Camereĭ. In adevĕr, ḑice d-sé, Constituţia nu opresce pe Adunare a 'sĭ face profesia de credinţă, dĕră nu s'a obicĭnuit acésta decât pentru guvern. Şi acéstă îndĕtorire pentru guvern provine de acolo că puterea esecutivă, avĕnd administraţia ţĕreĭ, trebuie să 'ĭ spuiă ce îmbunătăţirĭ are a face, cum are să administreze, şi pentru acest cuvĕnt se înţelege profesia de credinţă pe care guvernul o face Camereĭ. Dĕră Camera cuĭ face profesiă de credinţă? Guvernuluĭ? Dĕră ea are maĭ marĭ drepturĭ decât guvernul, fiind-că ea e chiămată a controla pe guvern. Totuşĭ, ḑice d-sé, acésta nefiind poprit de lege, Camera va face cum va găsi maĭ cu cale.

O altă parte a adreseĭ şi care e cé maĭ gravă este aceea în care se coprind recriminărĭ la adresa fostuluĭ guvern. D-sé ḑice că Adunarea are tóte drepturile de a pedepsi pe ministriĭ ce vor fi culpabilĭ, dĕră nu este un act politic de a se intercala în adresă aceste acusaţiunĭ.

In ce scop se adreséză aceste cuvinte Tronuluĭ?

Tronul este afară de or-ce lupte. Ministriĭ sunt respunḑĕtorĭ pentru tóte actele ce se sĕvĕresc.

Déca se violentéză alegerĭ, déca se rĕsipesc banĭ, apoĭ ministriĭ singurĭ sunt vinovaţĭ, iéră nu Domnitorul. Si în adevĕr, cine are să respunḑă acestor doleanţe ale Adunăriĭ?

D-sé, găsind acésta anormal, contrar usurilor parlamentare, neusitat, se referesce, încât privesce soluţiunea, la tactul, la prudinţa Camereĭ.

Stăruiesce maĭ cu sémă asupra părţiĭ din adresă care coprinde acusaţiunile contra fostuluĭ guvern, maĭ ales că nu se află nimenĭ în Adunare, care să 'l susţiă. Repetă că drepturile Adunăriĭ nu se prescriŭ. Ea deja a început urmărirea în contra fostuluĭ guvern şi găsesce prudent a nu li se aduce acusaţiunĭ vagĭ într'un aseminea act.

D-sé termină, ḑicĕnd că supune aceste respectuóse observaţiunĭ Adunăriĭ şi se referesce la tactul şi înţelepciunea sé politică.

D. Preşedinte comunică Adunăriĭ că, în urma celor ḑise de d. prim-ministru, d. raportor a cerut să se consulte comisiunea.

Şedinţa e suspendată pentru 5 minute.

La redeschidere, *d. N. Blaremberg*, raportorul, declară, în numele majorităţiĭ comisiuniĭ, că ea presistă în redacţiunea adreseĭ aşé precum s'a citit.

D-sé espune apoĭ că adresa a fost un compromis între guvern şi Cameră. In comisiă guvernul a aderat la acest proiect şi este de mirare că in şedinţa publică el face aceste reserve.

Discutănd argumentele produse de d. prim-ministru, ḑice că în van se califică adresa de adresă *sui-generis*, adresa-fenomen. Aceĭ carĭ cunosc cele ce se petrec şi în alte ţĕrĭ, nu vor fi surprinşĭ de a vedé acéstă adresă. In Anglia s'aŭ făcut aseminea adrese, şi acolo esistă doĕ sisteme, adrese de simplă curtenire şi adrese ce fac epoce însemnate.

S'a ḑis că adresa de a-ḑĭ conţine lucrurĭ anormale. Décă suntem în stare anormală, acésta este că am intrat în Constituţiă şi că o eră de libertate s'a deschis pentru ţĕră.

S'e ḑis că s'a făcut prin adresă programul Camereĭ, ceea ce nu s'a usitat pĕnă acum. Adunarea trebuie să'şĭ espuiă vederile şi dorinţele séle. De pe banca ministerială nu s'a rĕdicat nicĭ-un cuvĕnt în contra fonduluĭ programuluĭ, ceea ce ar fi trebuit să se constate.

D. prim-ministru a stăruit maĭ mult asupra puntuluĭ în care se depinge starea în care se primesce ţĕra de la fostul guvern. Acéstă moştenire nu se póte primi de cât sub beneficiŭ de invetariŭ; lucrul trebuie constatat în adresă.

S'a referit la cavalerismul nostru a nu acusa pe nisce ómenĭ ce, nefiind de faţă, nu se pot apĕra. Apoĭ atuncĭ ar trebi să alegem pe d. Catargiu deputat, pentru ca să 'ĭ putem cere compt?

Nu e inoportun a se face acéstă menţiune în adresă. Din contra, nu e moment maĭ solemn de cât acesta, pentru a spune ţĕreĭ şi Tronuluĭ situaţia cum s'a primit de la fostul guvern.

Terminănd, d-sé conjură pe Adunare a mănţinĕ redacţiunea comisiuniĭ; şi acésta o face cu atât maĭ mult că guvernul n'a făcut de cât reserve, declarănd că nu va face cestiune ministerială. S'a arĕtat o simplă susceptibilitate, pe care o numesce catargiéscă, că s'a pré îndrăsnit, nu faţă cu Tronul, ci faţă cu fostul guvern.

D. ministru de interne ḑice că, asculţănd pe d. prim-ministru, a constatat că d-sé s'a ocupat de formă, pe când d. raportor rĕspunde asupra principielor.

Nimenĭ nu s'a rĕdicat în contra ideilor şi principielor actualeĭ Adunărĭ.

Şi apoĭ, principiele din adresă sunt acelea pe carĭ le-a 'mpărtăşit şi propagat actualul guvern, pe când era în opoziţiă. Şi cum s'ar puté crede că simplul fapt al treceriĭ pe bancă ministerială a putut să'ĭ rătăcéscă într'atât în cât să renunţe la tóte principiele în numele cărora aŭ lucrat.

Guvernul dĕră n'a făcut de cât o simplă cestiune de formă.

Rĕspunde apoĭ d-luĭ Blaremberg şi afirmă că nu a fost compromis în privinţa principielor, fiind că guvernul nu va cere un aseminea compromis Adunăriĭ şi dĕnsa să nu'l priméscă. Nu a fost angajament în privinţa formeĭ, şi déca guvernul şi-a permis a face o critică asupra formeĭ, nu acéstă Adunare se va rĕdica în contra libertăţiĭ cugetăriĭ. E permis guvernuluĭ a avé opiniunile séle.

S'a maĭ ḑis că nu se dă guvernuluĭ voturĭ de încredere fără condiţiunĭ.

Nimenĭ nu a cerut aseminea voturĭ şi Adunarea n'are decât să dé acestuĭ guvern încrederea atât pe cât dĕnsul va urma pe calea legală.

S'a ḑis aseminea că, pe banca ministerială, domnesc ăncă ideĭ catargiescĭ. D-sé spune că în asemenea cas, un vot de neîncredere ar fi neapĕrat.

Revine apoĭ asupra formeĭ adreseĭ şi ḑice şi d-sé că guvernul în adevĕr a creḑut că e maĭ bine a nu se pune în acéstă adresă recriminărĭ la adresa fostuluĭ guvern de óre-ce Capul Statuluĭ nu va avé să respunḑă nimic la condoleanţa Adunăriĭ.

Camera a făcut ceea-ce trebuia cu guvernul trecut. Comisiele sunt întocmite. Ele vor lucra şi guvernul promite a le da tot concursul posibil.

Termină, rugănd pe Adunare a nu face guvernuluĭ acusaţiunĭ pe carĭ nu le merită, a nu provoca aseminea desbinărĭ cănd nu esistă nicĭ-un motiv plausibil.

Discuţiunea se'nchide.

Se pune la vot, cu apel nominal, luarea în considerare şi se primesce fiind 90 vocĭ pentru şi 6 abţinerĭ.

Se'ncepe desbaterea pe paragrafe.

D. N. Blaremberg, raportorul, dă citire primuluĭ paragraf.

D. M. Negulescu propune un amendament în scopul de a clarifica testul comisiuniĭ.

Comisiunea rĕmăne a se consulta.

D. ministru de interne presintă un proiect de lege pentru crescerea taxelor asupra scrisorilor.

D. N. Blaremberg, raportorul, declară că majoritatea comisiuniĭ rógă pe subscriitor a'şĭ retrage amendamentul, de óre-ce a recunoscut că testul sĕŭ este destul de clar.

Paragrafele următóre pênă la 18, se primesc apoĭ fără nicĭ-o discuţiă.

Asupra § 18, d. *Gr. Ionescu* face un amendament, în sensul de a se accentua maĭ mult asupra *controluluĭ*. Să se menţioneze în adresă că Adunarea va fi preocupată în mod constant de a cerceta socotelile guvernuluĭ trecut, carĭ nu s'aŭ dat, cum şi a modifica legea comptabilităţiĭ şi a Curţiĭ de compturĭ.

Comisiunea e chiămată a se pronunţa.

D. N. Blaremberg, raportorul, declară că comisiunea, în majoritate, a admis amendamentul; nu l'a mănţinut însă în a sé redacţiune, ci a modificat § 18, intercalând şi din amendamentul d-luĭ Ionescu.

Adunarea încuviinţéză.

Se citesc apoĭ pênă la § 22 şi se admit succesiv fără nicĭ-o discuţiă.

Asupra § 22 d. *Dimitrie I. Ghica* ḑice că după părerea sé, cuvintele din adresă nu sunt în armoniă cu reducerile ce Adunarea este hotărîtă a face. Nu politica Românieĭ póte fi aceea de care se vorbesce în adresă. D-sé atrage pur şi simplu atenţiunea comisiuniĭ.

Amendamentul nefiind susţinut de 5 dd. deputaţĭ se înlătură.

Asupra § 24, d. Sefendache propune o modificare de a se scurta redacţia proiectuluĭ. Şi amendamentul sĕŭ nefiind susţinut de 5 dd. membri, se înlătură.

D. *N. Voinov* propune şi d-sé suprimarea părţiĭ finale a acestuĭ §.

D. ministru justiţieĭ ḑice că Adunare şi guvern sunt cu totul de aceeaşĭ părere în cât privesce justiţia. Nu esistă nicĭ-o deosebire de vederĭ.

Guvernul caută a face ca justiţia să fiă încredinţată în mâna acelor capabilĭ şi integri, isgoniţĭ séŭ atraşĭ subt guvernul trecut.

Guvernul va căuta să propuiă apoĭ mĕsurĭ cum să garanteze independinţa magistratuluĭ.

In dorinţa de a nu se descuragia magistraţiĭ şi d-sé ar fi de opiniune a se suprima acé parte.

D. *N. Ionescu* ḑice că rĕŭ s'a interpretat de d. ministru justiţieĭ prosa comisiuniĭ. Ea n'a enunţat de cât un principiŭ etern, acela că legile cele maĭ bune nu sunt eficace în mânĭ şovăitóre.

Amendamentele se retrag.

Paragraful acesta pus la vot se primesce.

Asupra § 25, d. *N. Fleva* propune un amendament în sens că Adunarea va evita de a maĭ da la străinĭ concesiunĭ ruinătóre.

D-sé adaugă în acelaşĭ timp că, încât privesce acéstă propunere, are ca un mandat imperativ de la alegĕtoriĭ sĕĭ carĭ 'ĭ-aŭ cerut, ca prim lucru, a nu maĭ semna şi a nu maĭ primi nicĭ-o concesiune către străinĭ.

Comisiunea e chiămată a se consulta.

D. *N. Blaremberg*, raportorul, declară că comisia n'a putut admite amendamentul, din causa moduluĭ vag în care el este formulat. Comisia apreciéză relele ce aŭ resultat din concesiunile la carĭ ţéra e angajată. Comisia a judicat că nu faptul că sunt străinĭ concesionariĭ aduc pagube Statuluĭ, ci atitudinea guvernelor carĭ a dat acele concesiunĭ şi carĭ le-a esecutat.

Nu se póte admite principiul că ţéra să nu recurgă la capitalurile şi cunoscinţele străine.

D. *N. Fleva* ḑice că rĕŭ s'a înţeles amendamentul d-séle. N'a fost vorba de a nu se maĭ recurge la capitale străine. D-sé a vorbit de concesionariĭ de aicĭ din întru.

Discuţiunea se închide.

Amendamentul pus la vot se refusă.

Se dă lectură ultimuluĭ paragraf.

D. *N. Fleva* propune un amendament în sens de a se termina rĕspunsul cu cuvintele: „Să trăiéscă România, să trăiescĭ Măria Té să trăiéscă M. S. Dómna.

D. *N. Blaremberg* ḑice că, pênă chiar să nu consulte comisia, ia asupră'şĭ şi spune că nu se póte admite amendamentul d-luĭ Fleva, de óre-ce Camera fiind România, fiind ţéra, ea nu se póte felicita singură.

Amendamentul pus la vot, se respinge.

Se pune la vot cu bile proiectul de adresă în total şi se primesce cu unanimitate de 80 voturĭ.

Se trage apoĭ la sorţĭ comisia de 20 dd. deputaţĭ carĭ să presinte rĕspunsul Domnitoruluĭ.

La 5 ¼ ore şedinţa e rĕdicată.

Şedinţa de Vineri, 9 iuliŭ 1876

Şedinţa se deschide la 2 ore, sub preşedinţa d-luĭ C. A. Roşeti, cu îndeplinirea formalităţilor obicĭnuite.

Se acordă congedie d-lor Donicĭ, Docan şi N. Blaremberg.

D. *N. Blaremberg* îşĭ declină onórea de a lua parte în comisia de anchetă la ministerul de finance, pentru cuvĕntul că nu e competent.

D. *E. Costinescu* îşĭ declină aseminea onórea de a lua parte în comisia pentru ministerul de resbel, spre a nu se bănui de parţialitate.

D. *N. Voinov* combate cele ḑise de d. Costinescu şi ḑice că comisiele neavĕnd a constata decât fapte, cuvĕntul imparţialitate nu maĭ are loc. Şi d-sé ḑice că a fost amic cu d. Maiorescu şi alţiĭ şi prin urmare ar avé şi d-sé cuvĕntul de a declina însărcinarea de membru în comisiă la ministerul Cultelor.

Discuţiunea se închide.

D. *ministru de resbel* presintă un proiect de lege pentru vĕnḑarea prin licitaţiă a 18000 căciulĭ ce nu sunt necesare şi carĭ amerinţă a se strica în magasiĭ.

Asupra ordiniĭ ḑileĭ, d. P. Grădişténu cere a se lua în desbatere de urgenţă proiectul de convenţiă comercială cu Rusia, presintat de comitetul delegaţilor. D. N. Voinov susţine din contra a se imprima maĭ ântăĭ raportul şi în urmă a se veni în desbatere.

După declaraţia d-luĭ prim-ministru că va da ordine ca pênă diminéţa raportul să fiă imprimat, incidentul se închide.

D. *ministru Cultelor* presintă un proiect de lege pentru cedarea către societatea pentru învĕţătura poporuluĭ român a uneĭ case din curtea bis. St. Ecaterina din Bucurescĭ.

D. *prim-ministru* anunţă Adunăriĭ că mâne, la 11½ ore, M. S. Domnitorul va primi adresa Camereĭ.

D. *Pantazi Ghica*, avĕnd cuvĕntul spre a 'şĭ desvolta o interpelare anunţată guvernuluĭ relativ la funcţionariĭ rĕmaşĭ în disponibilitate în urma reducţiunilor ce s'aŭ făcut în bugetul Statuluĭ, ḑice că, în urma reducerilor efectuate în buget aŭ rĕmas fără midilóce de vieţuire o sumă de ômenĭ neavĕnd alte profesiunĭ, fiind în etate înaintate şi carĭ, servind în mod onorabil, aŭ eşit din funcţiunĭ fórte sĕracĭ.

Sunt în funcţiunĭ publice, ḑice d-sé, o sumă de străinĭ şi maĭ ales israeliţĭ, în contra legilor ţĕreĭ. D-sé ḑice că acéstă ţéră atât de ospitalieră, nu se revoltă faţă cu faptul că sunt atâţia străinĭ aci, déră va fi de sigur contra invasiuniĭ acelor străinĭ carĭ năbuşesc spiritul românesc. Si cé maĭ periculósă invasiune este aceea a israeliţilor.

D-sé esplică apoĭ că după lege străiniĭ neîmpămênteniţĭ n'aŭ dreptul la funcţiunĭ publice.

In administraţia drumurilor de fer sunt numaĭ străinĭ. Sefĭ de gare, conductorĭ, etc. cé maĭ mare parte sunt străinĭ.

D-sé ḑice că ar fi inic de a se mănţine în funcţiunĭ aceĭ israeliţĭ carĭ, din tóte timpurile, n'aŭ făcut decât a ne defăima atât prin presa străină cât şi pe lângă puterile europene; carĭ n'aŭ putut a se indentifica cu noĭ.

Conclusiunea este de a se face loc în aceste funcţiunĭ acelor funcţionarĭ românĭ carĭ, în urma reducerilor efectuate în buget, aŭ rĕmas în disponibilitate.

D. *prim-ministru*, în respuns d-luĭ P. Ghica, citesce art. 22 din concesiune care stabilesce că amploiaţiĭ companieĭ nu sunt ţinuţĭ a îndeplini condiţiunile de cetăţén român, cu distincţiunea că în 5 anĭ, jumĕtate dintr'ĕnşiĭ trebuie să fiă românĭ.

D-sé arĕtă apoĭ că astă-ḑĭ chiar sunt 164 amploiaţĭ românĭ în serviciul companieĭ, avĕnd funcţiunĭ de tóte treptele.

Tot-d'o-dată d-sé comunică că dorinţa companieĭ este de a se modifica concesia în sens de a se înfiinţa pe lângă universităţile din Iaşĭ şi Bucurescĭ un curs practic pentru a studia tóte ramurele administraţiuniĭ drumuluĭ de fer.

D-sé ḑice că a cugetat la scóla de podurĭ şi şosele, şi ar crede că e bine a se stabili ca să nu se priméscă în acéstă scólă decât tinerĭ ce aŭ absolvit liceul.

D. *N. Fleva* găsesce incomplect respunsul d-luĭ prim-ministru, de óre-ce n'a vorbit decât de linia de la Sucéva. Si apoĭ termenul prevĕḑut în concesiune espiră la februariŭ 1877, şi Camera şi guvernul trebuie să cugete ca la acé dată să se aplice negreşit.

Dupĕ informaţiele ce are, n'ar fi amploiaţĭ românĭ decât vre-o 200 pe tótă linia, când personalul întreg este de peste 4000; şi acestĭ 200 sunt cu lefurĭ cel mult pênă la 180 leĭ. Afară de acésta, eĭ sunt trataţĭ fórte rĕŭ, destituiţĭ, şi uniĭ nu sunt primiţĭ nicĭ măcar să lucreze gratis spre a se prepara. Recunósce că în adevĕr este trebuinţă de órecacĭ studie şi ele trebuiesc făcute.

D-sé rógă pe guvern a face ast-fel ca Româniĭ să pótă şi eĭ să 'şĭ găséscă hrana cu muncă în acéstă ţéră.

D. *P. Ghica* rógă pe d. ministru a fi cu multă băgare de sémă la listele ce i se presintă. Sunt străinĭ carĭ adaugă câte un *escu* séŭ *énu* la finele numeluĭ străin şi apoĭ se pretind românĭ.

D-sé apeléză la dd. deputaţĭ să spuiă singurĭ, carĭ ămblă cu drumurĭ de fer, în ce proporţiĭ a vĕḑut funcţionarĭ românĭ.

Incât pentru scóla de care a vorbit d. ministru, d-sé o primesce cu satisfacţiune, ea fiind în interesul sciinţeĭ, în interesul românilor.

D. *prim-ministru* desluşesce că nu póte cere certificate de nascere séŭ să analiseze numele ce i se presintă. Citesce câte-va nume carĭ sună românesce.

In cât pentru linia Bucurescĭ-Roman şi Bucurescĭ-Vĕrciorova, d-sé ḑice că n'are la sine documente, de óre-ce nu s'a specificat a nume în interpelare.

D. *N. Ionescu* găsesce declaraţiunile d-luĭ prim-ministru nu bine precisate şi de aceea îl rógă a se bine precisa.

D. ministru, ḑice d-sé, ne-a spus că direcţia a propus guvernuluĭ să înfiinţeze un curs pe lângă Universităţile din Iaşĭ şi Bucurescĭ. Pentru ce? Nu spune. E cu putinţă ca acéstă propunere să fiă malevolă.

D-sé ḑice că onor guvern trebuie să rĕspunḑă directoruluĭ că n'are să ne 'nveţe ce să facem.

Părerea d-séle este de a se înţelege dd miniştri de lucrărĭ publice şi Culte de a se alipi la Universitatea de Bucurescĭ scóla de şosele, spre a se puté deschide o carieră tinerilor noştri, în o epocă apropiată, spre a înlocui pe străinĭ de la liniele de fer.

Presenţa Românilor în asemenea funcţiunĭ ar avé şi un caracter de moralitate. Străinĭ veniţĭ acĭ se daŭ la fel de fel de năravurĭ, cum la beţiă. Citéză accidentul de la Roman, primul accident pe linia ferată, provenit dintr'o întrecere a maşinistilor, carĭ făcuseră o libaţiă pré mare luĭ Bacus.

Ar fi de dorit ca şi registrele d-lor să fiă ţinute în românesce, spre a se obicĭnui Româniĭ cu ele.

D-sé cere d-luĭ ministru a'şĭ precisa bine declaraţiele, spre a trece la ordinea ḑileĭ.

D. *prim-ministru* regretă că n'a fost înţeles de d. Ionescu. D-sé ḑice că crede a fi fost destul de precis. Numĕrul amploiaţilor pênă a-ḑĭ chiar e maĭ mult de jumĕtate şi compania promite a'mulţi numĕrul lor. D-sé ḑice apoĭ că, după testul concesiuniĭ, ministerul nu póte face alt de cât a invita pe companiă să se ţiiă în limitele contractuluĭ.

D. *Leon Eraclide* cere a se publica bugetul căielor ferate, spre a se cunósce carĭ sunt Românĭ şi străinĭ spre a se puté face cuvenitele apreciaţiunĭ.

D. *prim-ministru*. Acésta o vom face.

Discuţiunea se închide şi se trece la ordinea ḑileĭ.

D. *P. Ghica*, raportor al comitetuluĭ de delegaţĭ, dă citire raportuluĭ sĕŭ privitor la reînouirea contractuluĭ cu inginerul Charlier.

Conclusiunea este de a se respinge proiectul şi a se suprima din buget suma de 20,000 leĭ alocată pentru postul de controlor. Minoritatea a propus a nu se recunósce plăţile făcute d-luĭ Charlier de la martiŭ trecut, în contra legii, fără să fi fost un contract aprobat de Corpurile legiuitóre.

D. *prim-ministru* resumă conclusiunile raportuluĭ şi în urmă desluşesce cum a găsit afacerea Charlier. D-sé ḑice că la venirea sé la putere a găsit ḑiarul consiliuluĭ de miniştri, prin care se 'ncuvinţa prelungirea contractuluĭ sub reserva ratificăriĭ Camerelor.

Faţă cu acest act, ḑice d-sé, eŭ am mănţinut pe d. Charlier pênă ce Camerele îĭ vor regula posiţiunea. D-sé ḑice că déca a cerut urgenţa asupra proiectuluĭ, acésta a fost în scopul de a se da o soluţiune acesteĭ cestiunĭ.

In cât privesca cele ḑise asupra d-luĭ Charlier, d-sé ḑice că s'a pré clefetit la noĭ în ţéră, şi acusaţiele merg aşé de departe, încât póte n'are să se maĭ sciă ce este onest aci.'

Incât pentru d. Charlier, d-sé ḑice că n'are cuvinte de a se plânge în contra incapacităţiĭ séŭ imoralităţiĭ séle. Camera e liberă să facă cu dĕnsul ce va voi.

Suprimarea postuluĭ însă d-sé n'o înţelege. Căcĭ pe când se cere control din tóte părţile, controloriĭ se suprimă din buget.

Déca acésta se va admite, de ce să nu se admită şi suprimarea ministeruluĭ; de ce să nu se suprime şi controloriĭ de districte.

D-sé propune Camereĭ a nu se suprima postul. Cât pentru d. Charlier, déca Adunarea va respinge proiectul de reînuoire a contractuluĭ, d-sé îĭ va ḑice că nu maĭ e angajat şi prin urmare se póte duce.

D. *P. Ghica* esplică că, ca raportor, a trebuit să puiă în vederea Adunăriĭ tóte cele petrecute în secţiunĭ.

Nu s'a clefetit în contra d-luĭ Charlier şi e de regretat că s'aŭ produs aseminea cuvinte în Cameră.

Incât pentru suprimarea postuluĭ, d-sé ḑice că serviciul controluluĭ se póte face de un inginer român, tot aşé de bine ca şi d. Charlier, şi numaĭ cu 11,000 leĭ.

Discuţiunea se închide.

Se pune la vot luarea în considerare a conclusiunilor raportuluĭ şi se primesce, fiind 77 bile albe pentru şi 1 négră contra din 78 votanţĭ.

D. *P. Ghica*, raportor, dă citire primeĭ părţĭ din conclusiunile raportuluĭ, care ḑice că se respinge reînuoirea contractuluĭ cu d Charlier.

Nu se face nicĭ-o discuţiune.

Se pune la vot şi se primesce.

Se citesce partea doua prin care se suprimă suma de 20,000 leĭ din buget.

La biuroŭ 3 amendamente.

D. *P. Ghica*, raportorul, încunosciinţéză că comisiunea a admis amendamentul care reduce suma de 20,000 la 11,000 leĭ.

D. *prim-ministru* spune că d-sé tratéză cu cine-va pentru acest post, déră nu scie décă va puté să'l angajeze cu acéstă sumă, şi pentru acest cuvĕnt d-sé cere a i se lăsa latitudinea pênă la 20,000 leĭ.

D. *N. Fleva* desluşesce că d. Charlier a fost adus pentru controlul lucrărilor ce acum sunt efectuate. Sarcina d-séle déră a încetat odată cu espirarea contractuluĭ sĕŭ. D-sé ḑice apoĭ că acum fiind vorba de a se inspecta lucrările efectuate, acésta se póte face de serviciul de control al Statuluĭ.

D-sé amintesce apoĭ şi despre d. Allard. inspectorul linieĭ Vĕrciorova, care e plătit şi maĭ bine.

Terminând, d-sé cere a se uni şi d. ministru la reducţiunea de 20,000 leĭ propusă.

D. P. Ghica, raportorul, deslusesce că misiunea d-luĭ Charlier a încetat de o dată cu terminarea linieĭ Pitescĭ-Vĕrciorova. E cu desĕvĕrşire inutilă alocaţia de 20,000.

D. prim ministru observă că se face o confusiune.

D. Charlier n'a fost adus de cât după ce linia a fost predată guvernulu român. Dĕnsul avea sarcina de a controla linia în urmă atât sub puntul de privire financiar cât şi tecnic.

Conchide cerênd mănţinerea postuluĭ.

D. col. V. Ghergheli ḑice aseminea că, acum că linia e pe deplin terminată, nu maĭ e nevoiă de postul de inspector. Pe liniă sunt deja inspectorĭ românĭ, carĭ controléză liniele şi d. Charlier nu face decât sarcina de intermediar între aceĭ inspectorĭ şi minister.

D-sé ḑice că acele rapórte puteaŭ veni direct la minister.

D. ministru a ḑis că s'a adresat la inginerĭ românĭ şi nu s'aŭ găsit. D-sé se face forte a stabili contrarul. Sunt destuĭ tiner. românĭ, carĭ aŭ trecut în mod escelinte cursurile în străinătate, şi carĭ se vor angaja de sigur cu suma de 11,000.

Discuţiunea se 'nchide.

Se pune la vot amendamentul de a se reduc alocaţia de la 20,000 la 11,000 şi se primesce, fiind 47 bile albe pentru şi 39 negre contra din 86 votanţĭ.

D. ministru de interne presintă un proiect de lege privitor la regularea direcţieĭ Moni-

toruluĭ oficial şi a Imprimerieĭ, numindu-se căte-un director pentru fiă-care serviciŭ în parte.

D. G. Misail, raportorul comisiuniĭ bugetare, dă lectură raportuluĭ sĕŭ privitor la reducerile propuse în ministerul de interne, în total de leĭ 308,860.

Comisia propune admiterea acestor reducţiunĭ.

In discuţiă generală, ne luând nimenĭ cuvêntul, se pune la vot luarea în considerare şi se primesce în unanimitate.

Se citesce apoĭ proiectul pe capitole.

Cap. I, II, III, IV se primesc fără discuţiă.

Se citesce cap. V, privitor la reducerile propuse la serviciul telegrafelor şi postelor

D. V. Liténu ḑice că or-căt de mare ar fi nevoia de economiĭ, totuşĭ respectul către lege trebuie să remăiă ne-atins.

D-sé ḑice că nu se póte, nŭ e corect ca, cu ocasiunea votăriĭ uneĭ reduceri, să se suprime o lege organică.

D. ministru de interne esplică că în adevĕr nu este vorba despre o pură reducere bugetară, ci este un proiect de lege modificator care are a trece şi prin Senat.

D-sé desluşesce apoĭ că Adunarea nu e ţinută a mănţiné nisce funcţiunĭ de lux. Reducerile propuse de d-sé ating numaĭ astfel de funcţiunĭ.

Discuţiunea se'nchide.

Se pune la vot acest capitol şi se primesce.

Se dă lectură cap. VI, VII, VIII, IX, etc. pĕnă la sfĕrşit şi se primesc apoĭ fără discuţiune.

Se citesce primul articol din proiectul de lege; se pune la vot şi se primesce.

Se citesce art. 2.

D. N. Fleva rógă pe d. ministru de interne ca, cu ocasia reduceriĭ posturilor din telegraf şi poşte, să se aibă în vedere a se elimina străiniĭ, atăt de numeroşĭ şi carĭ sunt de de doĕ-ḑecĭ şi cincĭ de anĭ acolo.

D-sé presintă o listă de aceĭ amploiaţĭ străinĭ.

Art. 2. pus la vot apoĭ se primesce.

Se pune la vot proiectul în total şi se primesce, fiind 67 bile albe pentru şi 1 négră contra din 68 votanţĭ.

Şedinţa se prelungesce.

D. *A. Visantie*, raportorul comitetuluĭ de delegaţĭ, dă lectură proiectuluĭ de lege prin care se trece în administraţiă domenielor Statuluĭ serviciul vĕnḑăriĭ bunurilor Statuluĭ.

Comisia propune óre-carĭ modificărĭ la carĭ d. ministru financelor declară ca aderă.

Luarea în considerare se votéză fără discuţiă.

Se citesc art. 1,2,3 şi 4 şi se primesc.

Se citesc art. 5.

D. ministru financelor ḑice că, după legea din 1868, amortismentul se face într'un timp fórt scurt. Ceĭ maĭ mulţĭ cumpĕrătorĭ nu numaĭ că aŭ intrat în détoriĭ, déră nu şĭ-aŭ putut plăti ratele. Ast-fel, a-ḑĭ eĭ sunt nevoiţĭ a'şĭ ipoteca pămênturile la creditul fonciar, spre a'şĭ libera proprietatea.

D-sé déră este de opiniune a se prelungi termenul de amortisare şi a se rĕdica de la 12 anĭ la 20 séŭ 24. La redactarea proiectuluĭ, ḑice d-sé, am scăpat din vedere a prevedé acésta, şi observaţiunea ce mi s'a făcut, am găsit-o fórte dréptă şi susţiu amendamentul ce sa'a propus în acest sens.

Acéstă cestiune dă nascere la discuţiunĭ la carĭ iaŭ parte dd. Leon Eraclid, I. Codrescu ministrul financelor şi al cultelor, şi d. El, Vergati.

La 6 ore, Camera ne maĭ fiind în numĕr, şedinţa se rĕdică şi continuarea discuţieĭ se amănă pe a doua ḑi.

Sedinţa de Sămbătă, 10 iuliŭ 1876

Sedinţa se deschide la amiaḑĭ, sub preşedinţa d-luĭ vice-preşedinţa A. Stolojan, cu 97 dd. deputaţĭ presenţĭ.

Nefiind nicĭ-un d. ministru presinte, Camera trece în secţiunĭ.

La $1^3/_4$ ore, şedinţa publică e deschisă

Se citesce sumarul şedinţeĭ din urmă şi se aprobă.

D. *vice-preşedinte, A. Stolojan*, încunosciinţéză Adunăriĭ că biuroul eĭ, împreună cu comisiunea, a presintat a-ḑĭ Domnitoruluĭ adresa Camereĭ, la care M. S. a făcut respunsul pe care'l publicăm în pag. I.

Asupra ordiniĭ ḑileĭ, d. *Mărgăritescu* rógă pe Adunare a lua în desbatere chiar a-ḑĭ rapórtele séle asupra petiţiunilor.

D. *I. Codrescu* încunosciinţéză că comisia însărcinată cu ancheta la ministerul de finance nu este ăncă constituit. Doĭ membri sunt în congediŭ şi un altul, d. Blaremberg, şi-a depus demisiunea.

Adunarea rógă pe d. Stătescu, carele, de şi-a obţinut congediŭ, totuşĭ să lucreze în acé anchetă.

Se trece la ordinea ḑileĭ.

Se continuă desbaterea începută în preḑiuă asupra legiĭ treceriĭ serviciul vĕnḑăriĭ bunurilor Statuluĭ în administraţia domenielor Statuluĭ.

D. ministru financelor ḑice că d-sé împreună cu ăncă căţĭ-va amicĭ aŭ atras atenţia d-luĭ fos tministru financelor asupra împregiurăriĭ că nu se primesc cu anticipaţia ratele bunurilor Statuluĭ vĕndute, şi i s'a respuns că fără lege nu le putea primi. Acésta este ceea ce face d-sé acum.

D-sé espune apoĭ că resursele ce pot proveni din acésta pentru Stat sunt fórte neînsemnate, şi pentru acest cuvĕnt d-sé e dispus a retrage acel articol, pentru a nu se pierde un timp precios cu o cestiune de aşé mică însemnĕtate.

Incidentul se închide.

Se citesce art. 5.

D. *M. Burilénu* ḑice că, în ce privesce ţinerea licitaţielor, în principiŭ este de opiniă ca să se înfiinţeze aseminea comisie pentru că ele ar înlesni vĕnḑarea bunurilor. D-sé n'ar fi de opiniă, de esemplu, ca să ia parte în acéstă comisiă şi preşedintele tribunaluluĭ, ci ar propune ca în locul sĕŭ să fiă primarul oraşuluĭ.

O consideraţiă puternică este că preşedintele tribunaluluĭ fiind pré mult ocupat, déca ar trebui să ia parte şi în aceste comisiunĭ, ar face ca serviciul sĕŭ să sufere.

Primarul nu presintă maĭ puţine garanţiĭ decăt preşedintele tribunaluluĭ

In acest sens, d-sé presintă un amendament.

Comisiunea e chiămată a se consulta.

D. A. Visantie, raportorul, declară că comisiunea, în maoritate, a respins amendamentul, pe consideraţiă că primarul local presintă maĭ puţine garanţiĭ de independinţă decăt preşedintele tribunaluluĭ, care de regulă este din alte oraşe.

Amendamentul pus la vot, se primesce.

D. Sefendache este de ideă ca articolul din lege să se aplice în aşé mod ca licitaţia făcută pe la prefecture să nu dispense pe concurent de cé ţinută la centrurĭ marĭ.

D. ministru financelor declară că aşé s'a înţeles acest articol, atăt de guvern căt şi de comisiă; aşé s'a şi aplicat pĕnă acum. Déca se ţine şi la prefecture şi la centrurĭ marĭ, motivul a fost numaĭ spre a face o înlesnire concurenţilor.

Cu aceste deslușirĭ, articolul pus la vot se primesce.

Se citesce art. 6.

D. M. Burilénu este în contra raportuluĭ comisiuniĭ, pentru cuvêntul că comisiunea a diminuat preţul pogonuluĭ de pămênt. A admite acésta ar însemna a vinde moşiele Statuluĭ cu or-ce preţ. D-sé citéză că s'a vêndut pogonul de moşiĭ ale Statuluĭ cu 50 galdenĭ şi acum se propune cu 7 galbenĭ de pogon. D-sé este de opiniune de a se mări suma, aşé cum era în proiect, 120 francĭ din cóce de Milcov pogonul şi 300 francĭ falca peste Milcov, ca să nu se vĕnḑă pe lucru de nimic bunurile Statuluĭ.

Incăt pentru modul propus de guvern pentru împărţirea pămêntuluĭ, d-sé ḑice că e primit de toţĭ, el fiind menit a contribui la formarea proprietăţiĭ micĭ. Este însă de opiniune a se prevedé că loturile de pămênt ce se vĕnd să fiă bune, arabile şi prin urmare să pótă da profit.

D. ministru financelor dice că d-sé în adevĕr prevĕḑuse 120 francĭ suma de la care să se 'ncépă licitaţia. I sa făcut însă tocmaĭ observaţia ce face şi d. Burilénu, că parte din pămênt e rĕŭ, şi pentru acest cuvĕnt minimul de 120 francĭ e pré mare. Déca s'ar pune în vĕnḑare numaĭ terenul cel bun, ce se va face cu terenul rĕŭ?

D-sé desluşesce apoĭ că preţurile nu sunt pretutindenĭ aceleaşĭ. In Ialomiţia, cel maĭ maĭ mare preţ nu trece peste 6 galbenĭ, şi décă am pune un minimum maĭ mare, n'am maĭ vinde, şi tocmaĭ în acest district sunt maĭ mulţĭ locuitorĭ fără pămênt.

Din momentul ce este licitaţiă, dispare orce témă de pagubă pentru Stat. Unde pămêntul va fi de valóre, suma va fi mare şi vice-versa.

D-sé cere a se mănţiné minimul din proiectul comisiuniĭ, la care d-sé a aderat.

D. *I. Ionescu* propune un amendament, în sens de a se da locurĭ la ţĕranĭ, cu condiţiă de a se plăti în 12 anĭ. cu 6 % amortisare şi 6% procent, şi susţine acest amendament, ḑicênd că e nedrept ca pentru moşiele marĭ să se acórde termene, şi pentru acestea ce sunt micĭ, şi carĭ le cumpără numaĭ săracĭ, să nu se acórde termene.

D. *A. Visantie*, raportorul, declară că majoritatea comisiuniĭ a respins amendamentul, pentru cuvêntul că ar încurca lucrările şi ar da nascere la complicărĭ de comptabilitate. Minoritatea l'a primit, în dorinţa de a face căt maĭ curênde şi posibile achisiţiunile teritoriale pentru ţĕranĭ.

D. *Sc. Ferechide* este în contra amendamentuluĭ, pe care'l consideră periculos, fiindcă ţĕranul fiind lacom, s'ar angaja la détoriĭ ce'ĭ întrec puterile, şi maĭ tărḑiŭ, la termenul de plată, va recurge la usurarĭ şi pericolul va fi şi maĭ mare.

Voci. Détoriele, în urma legiĭ din 1864, le-aŭ plătit,

D. *Sc. Ferichide* ḑice că acele locurĭ s'aŭ luat în micĭ porţiunĭ şi prin urmare aŭ costat maĭ puţin.

D. *M. Burilénu* ḑice că lăsându-se ca împărţirea loturilor să se facă după cum cer interesele Statuluĭ şi cele locale, se lasă o pré mare latitudine comisiunilor. Ast-fel, uniĭ ar lua totul şi la alţiĭ nu s'ar da decăt micĭ porţiunĭ.

D. *ministru financelor* ḑice că trebuie a se înţelege că nu se va vinde cu porţiunea din moşiele Statuluĭ, şi se va vinde numaĭ acolo unde vor fi atăţĭ cumpărătorĭ ca să se pótă vinde întrégă moşia Statuluĭ.

In căt pentru cele ḑise de d. Burilénu, că va fi putinţă ca să se presinte cine-va să cumpere 200 pogóne şi comitetele să refuse, d-sé ḑice că loturile se vor face după cerinţe, după trebuinţe. Comitetul va întocmi loturile în limitele fixate de 50 pogóne şi interesul e de a deveni proprietarĭ, nu numaĭ ceĭ avuţĭ déră şi ceĭ maĭ puţin avuţĭ.

D-sé ḑice că în adevĕr ţĕranul nostru este cu desevĕrşire lipsit de mijlóce. In acéstă condiţiă, eĭ n'ar puté deveni proprietarĭ pe multe pogóne, ne-avênd în de ajuns banĭ. D-sé espune apoĭ că i s'a presentat ocasiunea de a vedé în Francia pe un servitor care muncia ḑi şi nóptea şi se economisia pentru a cumpăra un pogon de pămênt.

Locuiitoriĭ de pe lăngă moşia d-séle dela ţĕră i-aŭ spus că de s'ar vinde cu pogonul moşia Statuluĭ de p'acolo, mulţĭ ţĕranĭ ar avé ocasiunea de a deveni proprietarĭ.

Acésta, ḑice d-sé, a fost scopul guvernuluĭ, când s'a hotărît a face vĕnḑările cu pogonul.

D. *R. Pătĕrlăgénu* împărtăşesce opiniunea d-luĭ I. Ionescu şi produce aceleaşĭ argumente produse deja de d. Ionescu. D-sé adaugă că vede aci ocasiunea de a se îmbunătăţi sórta ţĕranuluĭ român.

D-sé găsesce greşită opinia ce s'a emis că, de s'ar acorda termene pentru plată, ţĕranul s'ar espune la usurarĭ, etc. Déră, cum o să plătéscă maĭ lesne toţĭ baniĭ o-dată de căt la maĭ multe termene?

Conchide, cerênd primirea amendamentuluĭ.

D. *I. Ionescu* ḑice că a cerut a se da pĕnă la 10 pogóne ţĕranilor ce n'aŭ pămênt. De la 1864 s'a îmulţit protetariatul ţĕranilor în ţĕră. D-sé ḑice că e fericit a vedé pe un ministru cerênd a se împroprietări aceĭ ţĕranĭ. D-sé ḑice apoĭ că nu 'şĭ permite a rĕspunde acelora carĭ aŭ ḑis că ţĕraniĭ nu fac economiĭ şi nu fac nimic. Ţĕranul cu mănele luĭ cele negre a făcut bogăţia ţĕreĭ.

D-sé ḑice că Adunarea liberă e a primi séŭ a refusa acest amendament; d-sé însă şi-a făcut o détoriă.

Nu găsesce de trebuiuţă a aminti Camereĭ cuvintele luĭ Pliniŭ, că proprietatea mare a pierdut Roma. Noĭ trebuie să stăruim pentru întemeiarea miceĭ proprietăţĭ.

La 1848 ţĕraniĭ cereaŭ împroprietărirea; astă-ḑĭ noĭ cerem împroprietărirea celor rĕmaşĭ neîmproprietăriţĭ, şi acésta cu banĭ, nu de géba. (Aplause prelungite).

Discuţiunea se închide.

Se suspende şedinţa pentru, căte-va minute, pentru ca comisiunea să redacteze din noŭ art. 6.

La redeschiderea şedinţeĭ, d. *A. Visantie*, raportorul, dă citire art. modificat în sensul amendamentuluĭ d-luĭ I. Ionescu în următórea coprindere.

«Preţul loturilor de la 5—10 pogóne să fiă plătitor în termen de 20 de anĭ, cu anuităţĭ semestriale, calculate pe dobĕnda de 6%, plus amortisment, conform tabeluluĭ de amortisare. Se înţelege însă că a treia parte se va plăti o lună după confirmarea licitaţieĭ».

Pus la vot se primesce.

Maĭ este ăncă un amendament, de a se adăoga la finele articoluluĭ cuvintele: Ţinĕndu-se sémă de cererile locuitorilor ruralĭ romănĭ».

Adunarea îl adóptă.

Un amendamênt al d-luĭ Pastia, privind maĭ mult chestia de reglement, se respinge.

Se pune la vot art. 6 cu tóte amendamenel e primite şi se adoptă.

D. *El. Vergati* propune un alineat, în sens că alienarea locurilor acestora de către ţĕranĭ să nu se facă decăt conform legiĭ rurale.

Amendamentul, ne fiind susţinut de 5 dd. deputaţĭ, se înlătură.

Se citesce art. 7 şi se adoptă.

D. *ministru financelor* declară că aderă la tóte modificările introduse.

Se pune la vot proiectul de lege în total şi se primesce, fiind 88 bile albe pentru şi 4 negre contra din 92 votanţĭ.

D. *C. A. Roseti* ocupă fotoliul presidenţial.

D. *N. Fleva* dă lectură uneĭ propunerĭ, semnată de 60 dd. deputaţĭ, în sens ca, pĕnă la sĕvĕrşirea lucrăriĭ comisielor de anchetă, să se dé în judicată autoriĭ şi instigatoriĭ tuturor ilegalităţilor, sĕvĕrşite cu ocasia alegerilor, sub administraţia trecută. In acéstă propunere se citéză numele miniştrilor din cabinetele de la 10 martiŭ 1871 şi 4 apriliŭ 1876, cu escepţiune de dd. Gherghel şi Orĕscu.

Se trămite la secţiunĭ de urgenţă.

La ordinea ḑileĭ, convenţiunea cu d. Crawley.

D. *I. Poiănaru Bordea*, raportorul comitetuluĭ de delegaţĭ, dă lectură raportuluĭ sĕŭ.

Comisia conchide la admiterea convenţieĭ.

Desbatere prealabilă e deschisă.

D. *prim-ministru* ḑice că Adunarea, în adresa către Tron, a făcut alusiune la concesiunile coutractate de fostele guverne, şi a ḑis că ele acum légă pe ţĕră. Nu este maĭ puţin adevĕrat că guvernul actual nu trebuie să rĕmănă cu mănele încrucişate. El trebuie să facă tot posibilul pentru a face aceste concesiunĭ căt maĭ puţin oneróse.

D-sé espune apoĭ condiţiunile în carĭ s'a dat concesiunea Crawley că, la început se presintase un proiect prin care se lăsa pe séma concesionaruluĭ operaţia financiară; că, în urmă s'a admis ca guvernul să dé concesionaruluĭ sume în raport cu lucrările efectuate.

Afacerea s'a găsit în stare aşé că guvernul actual era ţinut să facă faţă la plăţĭ enorme către concesionar, într'un moment când turburările Orientuluĭ fac imposibilă întrarea de fondurĭ aci.

La 1 iuliŭ s'a presintat momentul de a se face plăţĭ pentru o cantitate de lucrărĭ efectuate. Guvernul trebuia să recurgă séŭ la împrumutul de 42 milióne séŭ la cel de 16 milióne. Chibsuinţa guvernuluĭ a fost că nu e oportun a-ḑĭ a se face recurs la aceste împrumuturĭ.

S'a creḑut maĭ bine a se veni la o înţelegere cu concesionarul, şi a modifica óre-carĭ dispositiunĭ din contract.

Adunnarea a arĕtat resistenţă şi n'a primit decăt modificărĭ în partea financiară. D. ministru financelor a tractat şi a obţinut amănarea de plată pĕnă la o dată óre-care şi cu prevedere că, décă nicĭ atuncĭ guvernul n'ar puté plăti, să rĕmăiă ca o détoriă consolidată către d. Crawley.

In privinţa tecnică, s'a ḑis că ar fi lipsă de supraveghiare.

Dd. E. Costinescu şi Nicolae Fleva aŭ propus amănarea discuţiuniĭ pĕnă ce o comisiă numită de Cameră va constata valórea reală a lucrărilor efectuate.

Dd. prim-ministru, ministru de interne şi d. I. Cămpinénu aŭ vorbit contra acesteĭ propunerĭ. Discuţia prelungită pĕnă la 6 ore, se va continua Lunĭ.

Restul desbaterilor îl vom da în numĕrul viitor.

Gerante responsabile Gheorghe Teodosie

Tipografia Naţionale Intreprenor. C. N. Răduleacu